

Servei de Documentació:
« Els monestirs en l'Europa actual.
Paràsits o artesans d'humanisme? »

Servei de Documentació

Unió de Religiosos de Catalunya • Centre de Vida Religiosa i Espiritualitat
Plaça d'Urquinaona, 11, 2n 2a (08010 Barcelona) Tel. 93 302.43.67 sec.general@urc.cat - urc.info@gmail.com

Autor	P. Josep M. Soler, abat del Monestir de Montserrat	169
Títol	Els monestirs en l'Europa actual. Paràsits o artesans d'humanisme? Conferència pronunciada a Barcelona Tribuna el 16 d'octubre de 2017	
Altres	Dues cròniques de la conferència	
Font	Pel text de la conferència, el propi Monestir.	
Publicat	19 de setembre de 2017	
Video	Vegeu el vídeo de la conferència de l'abat a www.lavanguardia.com	

- 1. Els monestirs en l'Europa actual. Paràsits o artesans d'humanisme?**
CONFERÈNCIA DEL P. ABAT JOSEP M. SOLER. BARCELONA TRIBUNA. 16 D'OCTUBRE DE 2017
- 2. L'abat de Montserrat defensa una sortida on ningú acabi humiliat**
LA VANGUARDIA, JOSEP PLAYÀ MASET, 17 D'OCTUBRE DE 2017
- 3. L'abat Soler demana diàleg "sense que ningú no en surti humiliat"**
CATALUNYARELIGIO.CAT, JORDI LLISTERRI. 16 D'OCTUBRE DE 2017

Els monestirs en l'Europa actual. Paràsits o artesans d'humanisme?

CONFERÈNCIA DEL P. ABAT JOSEP M. SOLER.

BARCELONA TRIBUNA. 16 D'OCTUBRE DE 2017

Fa poques setmanes, un monjo de Montserrat va voler saber el parer d'un conegut articulista, amic seu, sobre un projecte d'un article que tenia. Aquest li va respondre: "seria tocar el violí enmig d'un terrabastall". En algun moment m'he preguntat si no "seria tocar el violí enmig d'un terrabastall" parlar del tema que he proposat quan la situació social, política i econòmica actual és tan complicada. Vull creure que no; que aquesta estona pot anar bé per centrar l'atenció en una altra cosa i oferir un moment de distensió. I també hi cap la possibilitat que el que diré ofereixi d'alguna manera una perspectiva particular d'afrontar les coses. No ho sé. Al final vostès mateixos veuran si simplement he tocat "el violí enmig d'un terrabastall".

Quan parlo de monestirs, em vull referir sobretot als de tradició benedictina (com ara, per citar els de casa nostra, Poblet, Montserrat, Sant Pere de les Puel·les, Sant Benet de Montserrat, Vallbona...). Aquests monestirs i molts d'altres en el continent europeu tingueren un paper important a partir dels inicis de l'edat mitjana, des del punt de vista de les tècniques agrícoles, de la medicina, de la difusió de la cultura, de la promoció dels valors cristians que cristal·litzaren en l'humanisme. Aquesta tasca que durant segles els monestirs europeus han fet, contribuint, a més, a donar una ànima a Europa, ara la fan els monestirs africans o asiàtics en els seus territoris.

Però, actualment, a Europa, ¿els monestirs són uns paràsits o bé encara tenen un paper i en col·laboració amb molta altra gent, creient o no, poden continuar aportant quelcom a la societat europea?

Donades les característiques d'aquesta Tribuna, no entraré en l'àmbit més específicament de fe, de recerca de Déu i de pregària, per bé que només des d'aquests àmbits té sentit la vida monàstica cristiana. Em centraré en com el monjo s'ha de treballar personalment i en el que aquest treball pot aportar a la societat.

La solitud

En el nostre continent, avui més que en el passat, el monaquisme experimenta la tensió entre la necessitat de viure per vocació en el "desert" i la crida a ser d'alguna manera present "en la plaça del mercat". És a dir, de ser monjos i, a la vegada, de contribuir a la construcció de la societat. De manera semblant al què van fer en la seva època els nostres avantpassats.

El "desert" en el nostre cas és sinònim d'espai de solitud. La solitud monàstica és un mitjà, no un fi en si mateixa. Tanmateix, l'ambient de soledat és imprescindible pel monjo. Perquè la soledat i el silenci són la condició per la recerca absoluta de Déu en una vida intensa d'oració. I, a la vegada, són la condició per crear els elements que possibilitaran aquesta recerca: el retrobament amb un mateix, la maduració personal, la pacificació i la unificació interiors. Són la condició, també, per unes relacions amb els altres humana i espiritualment profundes. Val a dir, però, que no tots els monjos hi reïxen de la mateixa manera ni assoleixen els mateixos nivells.

La vida monàstica implica un llarg procés d'interiorització. Es tracta d'un treball de recolliment i de concentració interior per evitar la dispersió, l'alienació en el seu sentit més etimològic. En el "desert" del monestir, sense soroll, ni xerrameca, sense excitació, el monjo troba l'ambient propici per reflexionar, per estar amatent al seu món interior, per afrontar la seva pròpia realitat amb tot el bagatge d'elements positius i negatius de la seva personalitat, per pacificar-se interiorment. Tot això suposa una autèntica

autoacceptació i una vigilància dels propis sentiments, imaginacions, pulsions, atraccions, motivacions, etc. Tan sols evitant la dispersió interior, una persona deixa de ser una desconeguda per a si mateixa i pot obrir-se autènticament a l'acolliment dels altres i iniciar un diàleg sincer amb Déu.

Aquest coneixement propi, que només amb espais de solitud és possible, és fecund perquè es tradueix en humilitat, en capacitat de comprensió vers els defectes i les debilitats dels altres. Si aquest procés es fa confrontant-se amb una altra persona experimentada, s'evita el risc d'un replegament sobre el jo superficial. Trobar-se amb un mateix és el camí per trobar l'autèntica naturalesa d'un mateix, el vertader sentit del propi ésser. Fonamentalment és el mateix que deia una inscripció que hi havia a l'entrada del temple de Delfos i que Sòcrates (s. IV a. C.) es va fer seva: "coneix-te tu mateix". Evidentment, no per dir "sóc així" sinó per potenciar el que és positiu i esmenar fins on es pugui el que és negatiu.

Aquesta és una etapa imprescindible als inicis de la vida monàstica. Però, és necessari tornar a fer sovint aquest anàlisi profund del propi món interior per anar verificant les raons i la direcció del camí que es fa.

En el cas del monjo cristià, no es tracta d'una introspecció filosòfica o psicològica, sinó de deixar-se il·luminar per la saviesa espiritual continguda en la Bíblia per cercar Déu, menar una vida de pregària i estimar els altres. A mida que aquesta saviesa bíblica va penetrant en el propi interior, trobar-se amb un mateix ensenya a trobar-se amb els altres.

Aquest procés interior no és exclusiu dels monjos; la frase del temple de Delfos ho mostra. D'alguna manera és indispensable per a tots –monjos o no- si no es vol viure superficialment. L'ésser humà necessita moments de soledat per trobar-se a si mateix i trobar-se amb els altres amb tota la profunditat possible. Qui ha viscut aquest procés, quan parla, la seva paraula no és xerrameca superficial, sinó una paraula densa, reflexionada, procedent del seu interior.

Es pot dir, per tant, que l'experiència espiritual que viu cada monjo no és aliena a l'experiència fonamental que viu tot ésser humà. Si agafem els elements que caracteritzen fonamentalment la vida monàstica veurem com se situen dins de la mateixa problemàtica amb què cada persona es juga diàriament la seva existència: els problemes de l'amor, de l'estimació, de la solitud i de la sexualitat; els problemes de la feina, de la pobresa i de la solidaritat compartint els béns; els problemes de la interrelació entre les persones i els grups socials. El monjo viu, doncs, el seu combat espiritual en el cor mateix de la lluita íntima de cada home o dona. I utilitzo la paraula "combat" o "lluita" perquè, a vegades, suposa un treball dur, una lluita contra determinats aspectes de la pròpia personalitat o de l'entorn ambiental. Aquest combat personal, en el cas del monjo de tradició benedictina, es viu convivint amb els altres de la comunitat que també han de fer un procés semblant. Això afavoreix el treball, particularment pel que fa a les relacions interpersonals.

La capacitat per a l'acollida

He intentat fins ara mostrar com el nucli de la vida monàstica està estretament unit al mateix que viuen els nostres contemporanis. Com la vida a l'interior dels monestirs no està en absolut desconnectada d'allò que constitueix el nucli existencial de qualsevol persona. Aquesta identitat fonamental permet establir un contacte directe amb els homes i les dones d'avui; al cap i a la fi els monjos som també fills del nostre temps. L'experiència monàstica –segons el que ja hem vist- pot connectar, doncs, fàcilment amb els problemes que experimenta la nostra societat europea sobre l'estimació, la solitud, les relacions interpersonals. Això mateix es pot dir dels problemes relatius a l'ús de la llibertat i dels béns materials. I, evidentment, també, davant

l'experiència creient i les dificultats de la fe. Els monjos i les monges viuen també la mateixa lluita íntima de tota persona conscient i reflexiva.

Tal com deia el Papa Pau VI, "Quan s'ha retrobat a si mateix [el monjo], pot exercir una funció també vers el món; el mateix món que ell ha deixat, i al qual resta vinculat en virtut de les noves relacions que la seva pròpia llunyania ha creat en ell: contrast, sorpresa, exemple, possible confidència i diàleg secret, de fraterna complementarietat".¹ És una expressió bonica i profunda aquesta de "fraterna complementarietat". És a dir, l'estil de vida tan contrastat amb el de la gent de fora del monestir, la sorpresa que aquest contrast produeix, suposa pels altres una "fraterna complementarietat" que pot afavorir el diàleg i la confidència.

Un cop el monjo s'ha retrobat amb ell mateix i es treballa en un procés que dura tota la vida, pot fer una aportació a la societat. En molts períodes de la història, el monacat ha estat molt vinculat al seu entorn i ha estat dinamitzador de la societat civil, pensin en la seva aportació a la medicina, a l'agricultura, a la formació de nuclis de població, en la seva aportació a les tècniques artesanals, en la seva col·laboració en l'àmbit de la cultura (conservació de les obres dels clàssics, investigació científica, art, música, història, reflexions filosòfiques, edició de llibres), etc. Europa és en una mesura important fruit del monaquisme. Aquest, també, avui pot i ha de continuar la seva aportació a la societat. En alguns monestirs els serà possible continuar més o menys la seva aportació cultural. Penso en les arts plàstiques, en la música, en les investigacions històriques, en els estudis de llengües clàssiques o semítiques, en l'aprofundiment dels pensadors antics (pares de l'Església, medievals, etc.) o contemporanis; tot això executat d'acord amb els mètodes científics més rigorosos i en diàleg amb el pensament contemporani. Els monestirs constituïm unes comunitats d'uns homes i d'unes dones que no volen tancar-se en un món del passat sinó obrir-se a allò més vàlid de la cultura actual.

1) Al servei de la persona humana

Però, des del meu punt de vista, hi ha una tasca específicament més monàstica, i, a més a més, molt urgent. Basant-se en la pròpia experiència de silenci, de pregària i de coneixement de les profunditats de la persona, el monjo pot oferir un gran servei als homes i a les dones de l'Europa d'avui. Com hem vist al parlar de la solitud, el monjo va aprenent a conèixer el seu món interior per unificar-lo de la dispersió i per pacificar-lo. Aquest treball d'interiorització el predisposa a conèixer als altres, a estimar-los amb els seus valors, amb els seus límits, amb els seus interrogants i amb les seves ferides interiors. El predisposa a l'acolliment de cada ésser humà. En un diàleg personal franc, en l'acolliment del qui es dirigeix al monestir mogut per una recerca sincera encara que no sigui específicament cristiana, es pot estimular als altres a profunditzar en la pròpia experiència humana, a descobrir i a potenciar els valors autèntics. El monjo ho pot fer per un doble motiu: pel treball de maduració humana que duu a terme i per l'actitud de fe que li fa descobrir en l'altre una presència de Crist. Vivim en una època de crisi de civilització, de desencant davant d'una tecnologia que no arriba a produir la felicitat plena, de decepció davant dels límits de la ciència, de crisi de les ideologies, d'un gran buit en molts discursos polítics, de constatar amb el poeta "*cómo se pasa la vida, cómo se viene la muerte*".² En aquest context són molts els que busquen una vivència transcendent. Quan la postmodernitat ha proclamat el fracàs de tantes coses i els més lúcids es demanen el sentit de l'existència i de la persona, els monjos poden aportar, des de la seva opció peculiar, "des de la seva frontera", una paraula il·luminadora que acull les inquietuds no sempre explicitades dels seus

¹ Cf. *Ecclesia*, 1964, p. 1481-1482

² JORGUE MANRIQUE, *Coplas por la muerte de su padre*, 1. Buenos Aires (Austral, 135).

contemporanis, donat que en la vida monàstica viu experimentalment la pregunta pel sentit de l'existència i li dóna una resposta que constitueix una paràbola pels altres. Crec que aquesta ha de ser la seva aportació fonamental a l'Europa d'avui, perquè contribueix a donar solidesa a allò que és la seva base: la persona humana. La persona humana considerada en la seva totalitat i en el seu misteri transcendent. I, davant de tanta inestabilitat (a nivell emocional, familiar, laboral, etc.) els monjos podem aportar el testimoni serè de la nostra estabilitat en la professió monàstica i en la solidaritat amb un grup humà concret (la comunitat) malgrat la diversitat d'edats, de sensibilitats, de pensament. L'estabilitat és una forma de fidelitat, que és un valor que necessita ser testimoniada avui.

2) Al servei d'una funció social

A nivell de la societat, pot ser factible en determinats casos acollir en el monestir alguna activitat de promoció social i compartir amb aquells menys afavorits econòmicament el fruit del treball propi. Però, si ens fixem en el panorama que presenta el continent europeu, veurem que, també, el monaquisme pot acollir moltes de les seves necessitats i aportar quelcom propi.

A l'Europa occidental, s'ha creat una societat de benestar que, en l'actualitat, està travessant una crisi notable. La societat del benestar en si mateixa, mentre no sigui en detriment de ningú, ni d'individus i països menys desenvolupats, és una cosa molt positiva. Tanmateix, la societat del benestar no aconsegueix la felicitat profunda de l'ésser humà; li aporta un benestar material, però no li satisfà els anhels més profunds del cor. El treball espiritual que fa el monjo –igual com el que fan altres en altres tradicions espirituals- li ensenya que ser feliç no és una qüestió de posseir o de no posseir béns materials, per convenients que aquests siguin, sinó que és una qüestió d'integració i pacificació interior, d'obertura i de donació als altres, de contemplació de la història a partir de la paraula de l'Evangeli.

D'altra banda, des de molts àmbits, es denuncia que a la societat europea li falten valors.³ L'Occident, de forma particular, viu distret, buit, infeliç. Davant d'aquestes carències, el monaquisme pot proposar uns **valors** específics dins dels grans valors que vehicula el cristianisme, sense afany d'imposar, amb esperit de contribuir a la construcció d'Europa: dignitat de cada persona, respecte als seus drets, compartició dels béns vers una economia de comunió, aportació solidària de cadascú al bé comú, igualtat dins de l'atenció a les necessitats peculiars de cadascú, fraternitat, justícia, llibertat per aportar el criteri propi al bon curs de la societat, superació de la superficialitat i primacia de l'interioritat, pau en el més íntim de cada persona, pau entre els grups socials (pensem en els fenòmens de xenofòbia, racisme, etc.) i entre els Estats. Per tot això, però, cal tolerància i amor vers l'altre. La vida comunitària (compartida amb persones d'edats, temperaments, mentalitats, gustos,... diversos) i centrada no en unes relacions de simpaties i antipaties, d'interessos personals, sinó en el do (el servei, l'amor abnegat, la superació de les divergències, el perdó) és una escola de convivència.

En la societat occidental, amenaçada per l'individualisme [a nivell d'Estats, de nacions, de persones], la comunitat de monjos està cridada a ser un signe de com és possible realitzar la fraternitat i la solidaritat, compartint tot el que sigui possible. I davant les divisions històriques, socials i polítiques entre l'Est i l'Oest, el Nord i el Sud, els monjos, nascuts amb anterioritat a la majoria de les divisions actuals, han d'ajudar a descobrir les arrels comunes de tots els pobles d'Europa.

També en el camp ecològic i de defensa de la natura, a més dels mètodes que s'empren en els treballs agrícoles dels monestirs que en tenen, de l'obtenció de fonts

³ Cf., per exemple, l'opinió de F. Miterrand expressada en una entrevista publicada a "El País", dijous 26 de maig de 1994; cf., també, Vaclav Havel, *La responsabilidad de Occidente*, a "La Vanguardia", diumenge 3 d' abril de 1994; J. Pujol, *Valors per a Europa*, al diari "Avui", dijous 2 de juny de 1994.

d'energia, etc., els monjos podem ser acollidors dels problemes que es presenten i ajudar als altres a viure reconciliats amb ella. Donat que l'harmonia interior no ha de ser traduïda tan sols amb una harmonia entre les altres persones sinó, també, amb tota la natura. I això no és quelcom d'ara, sinó que moltes de les fonts antigues de l'espiritualitat monàstica ja en parlen.⁴

Acabo. Res, doncs, del que interessa al bé de l'ésser humà i al dels pobles no és estrany a l'Església i, per tant, no ho és als monjos. Aquests per vocació han de ser, a la seva manera, acollidors d'aquestes realitats per contribuir a la renovació dels valors espirituals i ètics. Juntament amb els altres cristians i amb tots els homes i dones de bona voluntat, el monaquisme ha de contribuir a fer d'Europa una realitat al servei de les persones, de les seves necessitats, dels seus drets, dels seus anhels de felicitat autèntica.

Més minoritaris que en altres èpoques, els monestirs d'Europa no són uns paràsits que no aporten res a la societat del s. XXI, sinó uns espais en els quals es fa un treball artesanal de restauració interior de les persones que hi viuen i on s'ofereix aquesta experiència a tothom qui en vulgui participar independentment de les seves creences. Així, modestament, contribueixen també a la construcció d'una Europa centrada en les persones.

L'abat de Montserrat defensa una sortida on ningú acabi humiliat **LA VANGUARDIA, JOSEP PLAYÀ MASET, 17 D'OCTUBRE DE 2017**

“Encara som a temps de parlar. Oficialment ningú no ens ha demanat una mediació, però des de Montserrat detectem que hi ha molta preocupació entre la ciutadania, i caldrà buscar camins que rebaixin la tensió i facilitin el diàleg”. Així de rotund es va expressar l'abat de Montserrat Josep Maria Soler davant les preguntes dels assistents al fòrum Tribuna Barcelona celebrat ahir. I quan el moderador li va plantejar què faria davant la hipòtesi de poder reunir Mariano Rajoy i Carles Puigdemont, tampoc no es va amagar: “Potser els convidaria primer a sopar! Crec que hi ha prou base per començar a parlar, per fer passos endavant, i això significa cedir una mica d'una banda i de l'altra. I com a creient m'encomanaria a Déu, tenint en compte allò d'“A més de pregar cal treballar””.

L'abat s'havia compromès fa setmanes a parlar a Tribuna Barcelona, fòrum organitzat per la societat Amics del País, La Vanguardia i l'Associació Espanyola de Directius, sobre el tema Els. I ho va fer, fins i tot sabent que havia “tocar el violí enmig d'un terrabastall” – utilitzant unes paraules de l'escriptor i periodista Antoni Puigverd–, i que les preguntes posteriors serien sobre el monotema. No va variar, però, la seva intervenció perquè anava de monaquisme i de com la feina dels monjos alterna entre la seva vocació de viure en soledat i la seva voluntat de ser presents a la societat. “Quan la postmodernitat ha proclamat el fracàs de tantes coses i els més lúcids es qüestionen el sentit de l'existència i de la persona, els monjos poden aportar des de la seva opció peculiar, des de la seva frontera, una paraula il·luminadora”.

L'abat Josep Maria Soler va parlar sobre monaquisme i sobre la situació a Catalunya a Tribuna Barcelona (Xavier Cervera)

L'abat va ser presentat per Jaume Giró, director general de la Fundació La Caixa, com “un home savi, amable, auster i discret”. I va recordar la “disposició al diàleg” i el paper de “pont” exercit pels monjos. Josep Maria Soler va recordar que després de la tancada d'intel·lectuals a Montserrat el 1970 l'abat Cassià Just va anar a una audiència ja prevista

⁴ Cf. G. M. COLOMBAS, *El monacato primitivo*, p. 676. Madrid, 2004 (2ª ed.) (BAC, 588).

amb el papa Pau VI en la qual es temia una reprimenda. I el Sant Pare li va dir: "El que heu de fer és rebre tothom". Potser per aquesta raó es va mostrar disposat a facilitar tota mena de contactes, encara que va reiterar: "Jo no he mitjançat".

I l'una rera l'altra va respondre a les preguntes dels assistents al debat, després d'assenyalar: "No podem donar per tancades les possibilitats de diàleg avui dia". Quan li van preguntar si la solució passa per unes eleccions, va assenyalar: "La nostra voluntat és trobar la millor sortida sense que ningú en surti humiliat". Sobre la carta de 400 sacerdots i monjos a favor del referèndum, va dir que "són ciutadans i tenen dret a les seves pròpies conviccions". Va recordar que un 80% de la població demana que es pugui votar i que van ser solidaris amb aquesta majoria, si bé va matisar que "més enllà dels drets humans i de la Doctrina Social de l'Església, la resta és opinable, i l'Església s'ha de mantenir oberta a tothom". Pel que fa a les càrregues policials, va reiterar la condemna de la violència que ja van fer de manera conjunta els abats i abadesses benedictins en una nota. També va opinar sobre la fuga d'empreses recordant que al País Basc "les empreses que en van sortir pel tema d'ETA no hi van tornar".

Van assistir al debat el conseller d'Empresa i Coneixement Santi Vila; el cardenal Joan Josep Omella; l'expresident del Parlament Joan Rigol; el president de l'Institut d'Estudis Catalans, Joandomènec Ros; l'exalcalde de Barcelona Xavier Trias, i el rector de la Universitat de Vic, Jordi Montaña, entre d'altres.

L'abat Soler demana diàleg "sense que ningú no en surti humiliat"

CATALUNYARELIGIO.CAT, JORDI LLISTERRI. 16 D'OCTUBRE DE 2017

(*Jordi Llisterra -CR*) La recepta que ofereix l'Església és diàleg, diàleg i diàleg, i "potser algú que convidi **Puigdemont** i **Rajoy** a un sopar". És la resposta que ha donat l'abat **Josep Maria Soler** a les reiterades preguntes sobre la situació política actual dels assistents al dinar col·loqui de [Barcelona Tribuna](#): "Encara som a temps a seure i parlar". Una idea que al final ha completat remarcant que "hem de sortir de la situació on estem sense que ningú no en surti humiliat".

L'abat Soler ha participat aquest dilluns al migdia en un col·loqui on ha defensat l'aportació de la vida monàstica al món actual i en el pràcticament totes les preguntes s'ha centrat en el conflicte institucional. Soler ha estat acompanyat del cardenal **Joan Josep Omella**. Amb la seva presència l'arquebisbe ha visualitzat la unitat del missatge de l'Església en aquest moment polític: diàleg.

L'abat ha donat suport a les notes dels [bisbes catalans](#) i de la [Conferència Episcopal Espanyola](#), que equilibren "el respecte a la legalitat i als drets dels pobles". I ha recordat que la [nota conjunta](#) dels abats i les abadesses de fa pocs dies incideix en el mateix sentit.

El Govern de la Generalitat ha estat representat a la sessió pel conseller **Santi Vila**.

Abat Soler amb Enric Sierra

Rebaixar la tensió

"Jo no he mediat amb ningú", ha reconegut l'abat davant les preguntes que incisivament li traslladava el periodista **Enric Sierra** de *La Vanguardia*. I ha desmentit que ell i l'arquebisbe Omella tinguin alguna petició en aquest sentit. Però ha remarcat que "els monestirs són espais per establir ponts, i en la mesura del possible ho facilitem". "Cal buscar tots els camins que ho puguin afavorir" i "que facin baixar la tensió".

En aquesta línia, Soler ha [recordat](#) que des del Vaticà *L'Osservatore Romano* s'ha fet ressò aquests dies de la situació de Catalunya demanant sempre diàleg. Resumint, potser l'Església no està exercint de mediatra perquè "no pots estirar per l'orella a parlar", però això no vol dir que no estigui fent feina i en sintonia entre l'episcopat de Barcelona i de Madrid.

L'abat no ha volgut criticar la [carta](#) dels 400 capellans a favor del referèndum perquè "tenen dret a manifestar-se" i perquè el que van fer és "demanar el referèndum que demana el 80% de la població de Catalunya". Segons Soler, això no es contradu amb que "l'Església es mantingui com un lloc obert a tothom".

En la bateria de preguntes sobre el [moment actual](#), l'abat Soler també ha afirmat que "no es pot dir que la societat catalana està dividida o fracturada".

Integració

El president de la Fundació La Caixa, **Jaume Giró**, ha presentat l'abat Soler com "hereu de la tradició montserratina". "La Mare de Déu de Montserrat ha contribuït a la integració dels catalans d'origens diversos tant o més que el futbol" perquè és "una síntesi de la religiositat mariana i el tarannà integrador català", ha remarcat.

Giró ha fet un repàs de l'aportació de Montserrat a la història del país, quan "El Virolai era com un himne subterrani". Avui, "malgrat una societat catalana cada vegada més laica",

Montserrat continua oferint "acolliment i diàleg des de la tradició monacal". "Montserrat és una plaça que acull creients i no creients" i que ajuda a superar "l'embat del món contemporani que tendeix a deixar a les persones a la intempèrie".

Monestirs, espais de restauració interior

La presentació de Giró ha estat en sintonia la conferència inicial de l'abat en la que ha defensat que "els monestirs d'Europa no són uns paràsits que no aporten res a la societat". Soler els ha descrit com a "espais en els quals es fa un treball artesanal de restauració interior de les persones que hi viuen i on s'ofereix aquesta experiència a tothom qui en vulgui participar independentment de les seves creences".

També ha remarcat que "el que interessa al bé de l'ésser humà i al dels pobles no és estrany a l'Església i, per tant, no ho és als monjos". I que en una "societat occidental amenaçada per l'individualisme, la comunitat de monjos està cridada a ser un signe de com és possible realitzar la fraternitat i la solidaritat". Una vida monàstica que pot oferir respostes "a la pregunta pel sentit de l'existència" a través de la seva fidelitat i espiritualitat.

Això és possible perquè avui "els monestirs constituïm unes comunitats d'uns homes i d'unes dones que no volen tancar-se en un món del passat sinó obrir-se a allò més vàlid de la cultura actual".